Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering:	4 april 2012	**Agenda nr.:**	(in te vullen door griffie)
Portefeuillehouder:	Theunis	**Registratiecode:**	(in te vullen door griffie)
Onderwerp:	Vaststelling Verordening tot 1e wijziging van de "Verordening op de heffing en de invordering van leges" en 1e wijzigiging van de "Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2012".		

Aan de raad van de gemeente Roosendaal,

Voorstel

Samenvatting:
Sinds de inwerkingtreding van de Legesverordening 2012 heeft zich een aantal nieuwe ontwikkelingen voorgedaan en is verder gewerkt aan de uitwerking van de taakstelling die voor vergunningen op grond van Wabo (omgevingsvergunning) en APV/Bijzondere wetten gehaald moet worden. Alle wijzigingen die gevolgen hebben voor de legesverordening en andere verordeningen t.a.v. de heffing van belastingen zijn gebundeld en worden nu ter vaststelling aan u voorgelegd.

In het kader van de Agenda van Roosendaal is een onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid van de legestarieven. Hieruit blijkt dat de huidige leges gemiddeld 29% kostendekkend zijn. Voor de omgevingsvergunning is de kostendekkendheid 47% en voor APV/Bijzondere wetten is dit 10%.
Op basis van het onderzoek doen wij u een voorstel voor aanpassing van de legestarieven in 2012.

Tevens hebben wij kleine wijzigingen verwerkt in de tarieventabel, behorend bij de Legesverordening 2012, die geen direct verband houden met Wabo en APV/Bijzondere wetten. Het betreft met name een wijziging t.a.v. het autoluwe gebied en een wijziging t.a.v. het aanwijzen van bijzondere trouwlocaties en buitengewoon ambtenaren van de burgerlijke stand.

Ten slotte stellen wij voor de 1e wijziging van de Verordening op de heffing en invordering van de Parkeerbelastingen 2012 vast te stellen. Conform de door uw raad op 1 februari 2012 aangenomen motie hebben wij de eindtijd voor het betaald parkeren per 1 maart 2012 vastgesteld op 19.30 uur. In de tarieventabel, behorend bij de betreffende verordening is nu een afwijkend tijdstip vermeld, dat nu wordt gewijzigd.

Wij stellen u voor:
- Kennis te nemen van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges;
- Vast te stellen de Verordening tot 1e wijziging van de "Verordening op de heffing en de invordering van leges";
- Vast te stellen de Verordening tot 1e wijziging van de "Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelastingen 2012".

Aanleiding
De leges voor het in behandeling nemen van aanvragen voor een vergunning op grond van de Wabo en APV/Bijzondere wetten zijn de afgelopen 10 jaar jaarlijks met een inflatiecorrectie aangepast. Hierbij is verder geen rekening gehouden met mogelijke daling en/of stijging van de kosten. Gebleken is dat de gerealiseerde kosten per jaar uit de pas lopen met de gerealiseerde opbrengsten, waardoor er geen sprake is van 100% kostendekkendheid. De gemeente Roosendaal laat jaarlijks dus geld liggen bij het heffen van de leges rondom de omgevingsvergunning en APV/Bijzondere wetten. Deze kosten worden nu gefinancierd uit de algemene middelen van de gemeente, terwijl deze kosten, geheel of gedeeltelijk, ten laste van de gebruiker kunnen worden gebracht.

In de concept-Agenda van Roosendaal (AvR) is onder andere gekeken naar de kosten/baten van gemeentelijke diensten en producten. Hierover wordt het volgende geschreven:

"Er zal sprake zijn van hogere bijdragen voor door de overheid te verlenen diensten in de vorm van vergunningen etcetera. De gebruiker betaalt."

In de Agenda van Roosendaal, zoals deze door uw raad is vastgesteld is aangegeven dat de leges voor Wabo en APV worden verhoogd naar een kostendekkend niveau. Tevens is rekening gehouden met extra opbrengsten uit de leges voor omgevingsvergunningen en APV/Bijzondere wetten van in ieder geval € 40.000,- in 2012 tot € 150.000,- in 2015.

Kader

- Art. 229, eerste lid, aanhef en onderdeel B van de Gemeentewet.
- Verordening op de heffing en invordering van leges en de daarbij behorende tarieventabel.

Motivering / toelichting

Ter voorbereiding van een nieuwe tarieventabel bij de legesverordening 2012 is een onderzoek verricht, waarbij de volgende onderzoeksvragen zijn gesteld:

- In hoeverre is de huidige legesverordening van de gemeente Roosendaal kostendekkend?
- Hoe verhouden de leges van de gemeente Roosendaal zich ten opzichte, van de buurgemeenten en ten opzichte van vergelijkbare gemeenten in Nederland (benchmark)?
- Op welke wijze kan worden bereikt dat de baten uit de legesverordening toenemen van in ieder geval € 40.000,- in 2012, tot € 150.000,- in 2015 en welke maatregelen kunnen verder worden getroffen om een evenwichtige kosten/baten balans te bereiken?

Kostendekkendheid

In het rapport *"Herijking Legesverordening gemeente Roosendaal t.a.v. Wabo en APV/Bijzondere wetten, februari 2012"* zijn de resultaten van het onderzoek weergegeven. Hieruit blijkt dat de legesopbrengsten voor de omgevingsvergunningen slechts 47% en de legesopbrengsten voor APV/Bijzondere wetten slechts 10% van de kosten dekken. Gemiddeld worden de kosten van alle vergunningen voor 29% gedekt door de legesopbrengsten. Deze percentages zijn gemiddelden. Tussen de producten onderling treden grote variaties op. Voor de activiteit bouwen met lagere bouwkosten, voor afwijkingen van het bestemmingsplan en voor APV/Bijzondere wetten zijn de leges (zeer) weinig kostendekkend. Voor aanvragen met hogere bouwkosten echter zijn deze meer dan kostendekkend. Er wordt al kruissubsidiëring toegepast, wat is toegestaan volgens de jurisprudentie.

De consequentie van het feit dat de leges niet kostendekkend zijn, is dat een deel van de kosten voor rekening van de gemeente komen en via de algemene middelen bekostigd worden. Er is derhalve sprake van indirecte subsidiering van aanvragers van deze producten. Immers, gemiddeld 70% van de kosten wordt niet aan de afnemer doorberekend.

Verhouding tot buurgemeenten en andere gemeenten in Nederland (benchmark)

De huidige legestarieven zijn vergeleken met buurgemeenten en vergelijkbare gemeenten qua aantal inwoners. De gemeente Roosendaal is momenteel de goedkoopste gemeente van Nederland met betrekking tot de leges voor activiteit bouwen. Ook voor de andere producten behoort de gemeente Roosendaal tot de goedkoopste gemeenten van Nederland.

Ook andere gemeenten hebben te kampen met krappere budgetten en zijn op zoek naar de balans tussen het zo kostendekkend mogelijk maken van de leges en het beperken van maatschappelijk negatieve effecten ervan. In alle onderzochte gemeenten zijn de leges voor de omgevingsvergunning naar een volledig kostendekkend niveau gebracht. De tarieven voor APV/Bijzondere wetten zijn niet geheel kostendekkend. De reden hiervoor is het maatschappelijk belang van dergelijke producten.

Conform de geldende jurisprudentie, is het mogelijk de leges te verhogen tot 100% kostendekkendheid. Als dit wordt toegepast, dan zit de gemeente Roosendaal, voor wat betreft de leges voor de activiteit Bouwen, net onder het landelijk gemiddelde (plaats 370 van 425). Voor wat betreft APV/Bijzondere wetten zullen de tarieven dan wel aanmerkelijk uitstijgen boven die van andere gemeenten. Deze bedragen waren aanleiding om het voorstel eind 2011 terug te nemen.

Maatregelen om de kosten en baten weer in balans te brengen
Om kosten en baten in balans te brengen zijn in principe twee soorten maatregelen mogelijk:

- Verhoging van de baten: de legesverordening;
- Verlaging van de kosten: efficiencywinst.

In de praktijk zal sprake zijn van een combinatie van beide.

Op enkele punten zijn extra kostenbesparingen te bereiken, hoewel niet overal even veel. De komende periode zullen wij onderzoeken waar en in hoeverre deze kostenbesparingen precies te behalen zijn. In ieder geval is, aan de hand van onderzoek, de tarieventabel inhoudelijk op punten vereenvoudigd en verduidelijkt, door bijvoorbeeld voor sommige tarieven minder staffels toe te passen, minder aparte tarieven voor adviezen en enkelvoudige tarieven in plaats van gedifferentieerde tarieven toe te passen.

De tarieventabel bij de Legesverordening
Er is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de tarieven voor Wabo-producten en voor APV en Bijzondere wetten. Reden hiervoor is dat bij laatstgenoemde producten een belangrijk sociaal maatschappelijk element een rol speelt, waardoor het niet gewenst is om de tarieven te hard te laten stijgen, in ieder geval niet tot een volledig kostendekkend niveau. Bovendien is het sinds de inwerkingtreding van de Europese Dienstenrichting niet meer mogelijk om kruissubsidiering toe te passen tussen producten die wel en die niet onder de Europese Dienstenrichtlijn vallen. Een deel van de producten binnen APV/Bijzondere wetten valt onder de Europese Dienstenrichtlijn en worden dus op zichzelf beoordeeld op kostendekkendheid.

Voor de Waboproducten wordt voorgesteld de tarieven 100% kostendekkend te maken. Dat voorstel wordt enerzijds gedaan omdat ook in de rest van Nederland en op regionaal niveau het gebruikelijk is om voor deze producten een volledige kostendekkendheid te bereiken. Anderzijds geldt dat bij 50% kostendekkendheid een verlaging moet plaatsvinden van met name het huidige legestarief voor de activiteit Bouwen (2011). Dit is van grote (negatieve) invloed op de gemeentelijke begroting. Daarnaast is de initiatiefnemer van een bouwplan in de regel ermee bekend dat aan de vergunning legeskosten zijn verbonden. Hij kan deze kosten betrekken bij de afweging over de haalbaarheid van zijn plan.

Het is bij de producten die vallen binnen APV/Bijzondere wetten niet wenselijk om de legestarieven te verhogen naar het niveau van 100% kostendekkendheid. Het vergunningstelsel in met name de APV bevat veelal onderwerpen die betrekking hebben op cultureel, maatschappelijke en/of sociale activiteiten, zoals collectes, (buurt)evenementen, gehandicaptenparkeerplaatsen en –kaarten. Een grote stijging van de leges kan belemmerend werken voor de initiatiefnemer van dergelijke activiteiten of de verhoging komt ten laste van gehandicapten voor wie de vergunningen noodzakelijk zijn. Daarom is voor deze producten voorgesteld de directe koppeling met de volledige kostendekkendheid los te laten, toe te werken naar de taakstelling op grond van de Agenda van Roosendaal en aansluiting te zoeken met de tarieven van omliggende gemeenten. Het zoeken van aansluiting bij andere gemeenten is gedaan door een benchmarkonderzoek te houden. Hieruit blijkt dat met de voorgestelde tarieven meer wordt aangesloten bij de tarieven van de omliggende gemeenten, maar dat wij nog altijd gemiddeld goedkoper zullen zijn dan de ons omliggende gemeenten. Redenen hiervoor zijn onder meer dat voor non-profitinstellingen een vermindering voor de leges is toegepast en dat op het gebied van APV/Bijzondere wetten maatwerk ten aanzien van leges is toegepast.

Naast het vereenvoudigen en verduidelijken van de tarieventabel zijn de volgende wijzigingen verwerkt:

- Vermindering van de leges als de aanvraag volledig digitaal wordt ingediend, of meteen een volledige en ontvankelijke aanvraag wordt ingediend;

- Vermindering van leges voor collectes, evenementen en diverse producten die direct samenhangen met evenementen als deze worden aangevraagd door non-profitinstellingen;
- Bij enkel verandering van leidinggevenden voor horeca- en seksinrichtingen is een apart, lager, tarief opgenomen.

Doel en evaluatie

De doelstelling van dit voorstel is het verhogen van de legesopbrengsten en het nemen van maatregelen tot verlaging van kosten zodat er een beter evenwicht ontstaat tussen de baten en de kosten.

Om goed inzicht te houden in de kosten en baten en hoe zich deze tot elkaar verhouden zal jaarlijks een evaluatie plaatsvinden van de tarieven op basis van nacalculatie (aan de hand van tijdsbesteding, aantallen, en bepaling kostprijs). De tarieven voor het volgende jaar worden vastgesteld op basis van de resultaten van deze nacalculatie plus de gekozen mate van kostendekkendheid. Op deze wijze is en blijft de kostenonderbouwing van de legestarieven ook in de toekomst actueel en adequaat.

Financiële aspecten en consequenties

Als wordt uitgegaan van een gelijkblijvend aantal aanvragen, in vergelijking met het jaar 2011, is de verwachting dat de taakstelling die in de Agenda van Roosendaal is vastgelegd voor 2012 en verder haalbaar is voor zowel Wabo als APV/Bijzondere wetten. De kostendekkendheid van Waboproducten zal dan 100% zijn. APV/Bijzondere wetten zal dan in 2012 uitkomen op 16 %. Voor 2013, 2014 en 2015 komt de kostendekkendheid uit op respectievelijk 18%, 21% en 23%. Dit betekent dat er voor wat betreft APV/Bijzondere wetten voor wordt gekozen om bedrijven, instellingen en burgers nog steeds indirect voor een groot deel te subsidiëren. Hierbij is het wel noodzakelijk dat de begroting, voor wat betreft de geraamde legesopbrengsten, wordt herzien, opdat de geraamde opbrengsten meer in verhouding staan tot de gerealiseerde opbrengsten van de afgelopen jaren.

In dit voorstel zullen vrijwel alle legestarieven worden verhoogd. Voor de omgevingsvergunning is dat, gezien de legestarieven in de rest van Nederland en de rest van de regio zeker acceptabel. Voor APV/Bijzondere wetten wordt voorgesteld de koppeling met volledige kostendekkendheid los te laten, toe te werken naar de taakstelling op grond van de Agenda van Roosendaal en aansluiting te zoeken met de tarieven van omliggende gemeenten om grote negatieve maatschappelijke gevolgen te voorkomen dan wel beperken.

Communicatie

Het voorstel voor de tarieventabel betekent een verhoging van de leges. Omdat de gemeente Roosendaal nu ook bij de burgers bekend staat als goedkope gemeente, zal deze verhoging naar verwachting weerstand oproepen bij de burgers en bedrijven. Het is daarom noodzakelijk dat de nieuwe tarieventabel begeleid wordt met een goed communicatietraject.

In dit traject zullen onder andere de volgende aspecten met voorlichting en communicatie uitgewerkt worden:

- De noodzaak om kostendekkend te gaan werken, mede in het licht van de bezuinigingen;
- De duidelijkheid van de leges voor Waboactiviteiten omdat alle “bijkomende” kosten in de leges zijn verwerkt (legesopslag);
- Kortingsmogelijkheden bij volledig digitale aanvragen en aanvragen die meteen volledig en ontvankelijk zijn;
- Kortingsmogelijkheden voor non-profitinstellingen en lagere kosten voor het enkel toevoegen of afvoeren van een leidinggevende voor horeca- en seksinrichtingen;
- Het toepassen van kostendifferentiatie en maatwerk bij de producten van APV en Bijzondere wetten;
- Het verder uitwerken van mogelijkheden voor verdere kostenreductie.

Bijlagen

1. Rapport Herijking Legesverordening gemeente Roosendaal t.a.v. Wabo en APV/Bijzondere wetten, februari 2012;
2. Concept-verordening tot 1e wijziging van de “Verordening op de heffing en de invordering van leges”;
3. Concept-verordening tot 1e wijziging van de “Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelastingen 2012”.

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris, De burgemeester,

Raadsbesluit

Datum raadsvergadering:	4 april 2012	**Agenda nr.:**	(in te vullen door griffie)
Portefeuillehouder:	Theunis	**Registratiecode:**	(in te vullen door griffie)
Onderwerp:	Vaststelling Verordening tot 1e wijziging van de “Verordening op de heffing en de invordering van leges” en 1e wijzigiging van de “Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2012”.		

De raad van de gemeente Roosendaal,

- Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders.

- Gelet op het advies van de raadscommissie Bestuur d.d. 28 maart 2012.

Besluit:

- Kennis te nemen van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges;
- Vast te stellen de Verordening tot 1e wijziging van de “Verordening op de heffing en de invordering van leges”;
- Vast te stellen de Verordening tot 1e wijziging van de “Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelastingen 2012”.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 4 april 2012.

De griffier, De voorzitter,